

FITXA IDENTIFICATIVA

DADES DE L'ASSIGNATURA

Codi: 43170
Nom: L'empresa i l'estatut jurídic de l'empresari
Cicle: Màster Universitari Oficial
Crèdits ECTS: 10
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
2128 - Màster Universitari en Dret Empresa. Assessoria Mercantil, Laboral i Fiscal	Facultat de Dret	1	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2128 - Màster Universitari en Dret Empresa. Assessoria Mercantil, Laboral i Fiscal	L'empresa i l'estatut jurídic de l'empresari	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

HERNANDO CEBRIA LUIS

SALDAÑA VILLOLDO BENJAMIN

RESUM

Es tracta d'una matèria introductòria de l'empresa com a institució jurídica, aportant la consideració des de les diferents disciplines que regulen la seua organització i el seu funcionament, així com les obligacions bàsiques de l'empresari com a titular d'esta, amb especial atenció cap a l'empresari persona física.

a física.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Els propis del Grau de Dret en les àrees i continguts que configuren la matèria, o, si més no, els del grau o llicenciatura en estudis sobre l'empresa, complementats, si és el cas, amb les nocions jurídiques generals sobre l'empresa, i l'estatut jurídic de l'empresari.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

-

Adquirir els instruments per a poder planificar, ordenar i canalitzar activitats de manera que s'eviten en la mesura que es puga els imprevistos, es prevegen i minimitzen els eventuais problemes i s'anticipen les seues solucions.

Contemplar en conjunt i tenir en compte els diferents aspectes i les implicacions en els diferents aspectes de les decisions i opcions adoptades, sabent triar o aconsellar les més convenients dins de l'ètica, la legalitat i els valors de la convivència social.

Contemplar en conjunt i tenir en compte els diferents aspectes i les implicacions en les diferents branques jurídiques de les decisions i opcions de les empreses, sabent aconsellar les més convenients dins de la legalitat.

Identificar l'empresa com a centre d'imputació normatiu, com a patrimoni separat nucleador de drets i deures, i també com a col.laborador a fins generals de l'ordenament..

Posseir, comprendre i desenrotllar habilitats que possibiliten aplicar els coneixements acadèmics especialitzats adquirits en el grau a la realitat canviant a què s'enfronten els advocats per a evitar situacions de lesió, risc o conflicte en relació amb els interessos encomanats o el seu exercici professional davant de tribunals o autoritats públiques i en les funcions d'assessorament.

Projectar sobre problemes concrets els seus coneixements i saber resumir i extractar els arguments i les conclusions més rellevants per a la seva resolució.

Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.

Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

Saber planificar i ordenar jurídicament l'activitat de l'empresa per anticipar-te als possibles problemes i comptar per endavant amb estratègies de solució dels mateixos.

Ser capaços d'obtenir i de seleccionar la informació i les fonts rellevants per a la resolució de problemes, elaboració d'estratègies i assessorament a clients.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Concepte i tipus d'empreses

2. L'empresa davant el sistema tributari

3. Aspectes generals de la organització laboral

4. Règim econòmic matrimonial de l'empresari

5. L'empresa estrangera

6. Contractació Internacional

7. Estatut de l'empresari: Obligacions de comptabilitat

8. Registre Mercantil, representants i auxiliars de l'empresari, responsabilitat de l'empresari

9. Règim de la comptabilitat, plans de viabilitat de les empreses, finances empresarials

10. Participació de les empreses en els processos judicials i solucions extrajudicials dels conflictes

11. Marc de tributació de l'empresa no societària (IRPF, IP)

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Tutories	10,00
Teoria	70,00
Seminari	20,00
Total hores	100,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	40,00
Estudi i treball autònom	0,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	95,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	135,00

METODOLOGIA DOCENT

Tasques formatives del procés d'ensenyament-aprenentatge prèvies a la interacció a l'aula

En primer lloc, la metodologia docent ha de ser apta per a centrar, des del principi, el problema que es vaja a tractar, presentant les seues diferents facetes, que es desenvoluparan per cada disciplina involucrada. Per a això, en cada matèria els professors que la inicien han d'explicitar els nuclis problemàtics que s'abordaran en ella, així com –tractant-se de matèries jurídiques- els valors i els fins normatius perseguits per l'ordenament en regular i tractar de resoldre estos problemes. No és concebible un procés d'ensenyament-aprenentatge del Dret que sota la capa de mera tècnica jurídica eludisca el tractament dels valors inspiradors de l'ordenament, de les necessitats socials que ha de resoldre i dels criteris en què es basa per a les solucions que adopta. Per això, ja en els moments inicials, el professor té el paper de revelar i explicitar per endavant eixes dimensions. En una paraula, la qual cosa la pedagogia operatòria resumim com a "presentació de la matèria" i dels valors que la conformen i expliquen.

En segon lloc, en relació amb l'anterior, pel contingut teoricopràctic de la generalitat de les matèries, i pel coneixement jurídic que ja atresoren els estudiants del Màster, no són aconsellables exposicions magistrals que els situen en el marc de l'ordenament jurídic, ja conegut per ells. Per això –com es descriu en cada matèria- només una mínima part de les hores setmanals de classe pot dir-se teòrica. El seu contingut, no obstant això, no pot limitar-se a exposar en abstracte l'ordenament jurídic, sinó a destacar i presentar les seues normes rellevants i els seus criteris aplicatius per als problemes que s'abordaran. Per això, ha de centrar-se en assentar unes certes categories o institucions jurídiques claus per a la resolució dels problemes tractats en eixa matèria; al mateix temps que pot servir de recordatori als estudiants o de presentació als qui es van formar en altres sistemes jurídics diferents de l'espanyol. El gruix de la docència a l'aula, no obstant això, ve cobert pel debat de materials i per la resolució de casos i suposats prèviament facilitats a l'estudiant. D'aquí ve que la metodologia docent tinga com a aspecte central la selecció pel professor dels materials més idonis per a la preparació dels debats i la selecció i resolució dels problemes més representatius, sense perjuí que, a vegades, part de l'aprenentatge consistisca en el fet que els propis estudiants hagen d'efectuar eixa selecció, però delimitada pels professors d'entre la ingent varietat de recursos i fonts disponibles.

En tercer lloc, per a preparar eixos debats i afrontaments de problemes, el treball en equip per part dels estudiants es convertix també en un instrument formatiu, permetent-los consolidar competències transversals del títol i assumir una dinàmica de treball que segurament van a trobar-se en les seues activitats posteriors. El repartiment i la distribució de tasques entre els membres del grup, l'aportació de cada membre, el seu debat i discussió intragrup, el seu acoblament a diferents grups al llarg del Màster i la conjunció de tot això per a la seua exposició ordenada o el seu tractament conjunt per a resoldre els problemes són habilitats que es procura desenvolupar al llarg de la seua etapa com a estudiants del Màster.

En quart lloc, i de manera transversal a tots les matèries –a més de les complementàries específiques- també han de reforçar la seua capacitat per a l'ús de les noves tecnologies, per la qual cosa tant en l'oferta i la selecció de materials com en la seua utilització i la presentació per la seua part dels resultats aconseguits es potencia l'ús d'instruments com l'aula virtual, el maneig de bases de dades, les consultes electròniques, la presentació de panells o diapositives, etc.

Tasques formatives del procés d'ensenyament-aprenentatge en el procés d'interacció a l'aula

En coherència amb l'enfocament del Pla d'estudis, la metodologia docent ha de dirigir-se a situar-los en condicions que per ells mateixos descobrisquen i vagen avançant en la solució dels problemes plantejats. Per a això, amb caràcter instrumental, és indispensable imbuir-los del rigor en el raonament, de la claredat en la separació d'aspectes diferents, en què no caiguen en salts lògics o en "prejuís" sobre el contingut o la interpretació de les normes rellevants, i, en definitiva, en què resulten capacitats per a aconseguir i oferir la seua pròpia solució a través d'un adequat raonament tècnic-jurídic i de valors i principis. En un entorn tan canviant com el marc normatiu de l'empresa i de la seua activitat, de poc poden valdre les solucions "apreses", havent de posar l'accent en la seua capacitat d'extraure per si mateixos, a cada moment, de cada marc normatiu vigent, i davant cada concret problema plantejat, les solucions més aconsellables, fins i tot amb el marge de debat o fins i tot d'incertesa que en moltes ocasions presenta l'ordenament jurídic, i que conduïx a solucions dispars segons els operadors jurídics o la posició que ocupen com a aplicadors del Dret. Per això, el sistema d'avaluació, especialment en les tres primeres matèries, es construeix sobre l'aportació original de cada estudiant en la memòria que han de defensar i en el tractament dels problemes que ells mateixos han suscitat, en lloc de limitar-se a comprovar si han adquirit uns coneixements delimitats "transmesos" pels professors.

Per això, el debat a l'aula sobre els materials i problemes prèviament facilitats pel professor i treballats pels estudiants es converteix en el nucli del procés d'ensenyament-aprenentatge, encara que, òbviament, poc aporta sense el compliment per la seua part de les tasques prèvies ressenyades. El paper del professor en eixos debats ha de ser el de verdader moderador, i no el de mer espectador que assistix a l'exposició de postures o opinions per part dels alumnes. Ha d'esforçar-se per centrar els diferents aspectes del debat i ordenar este; per apurar els raonaments que exposen, bé per a extraure d'ells totes les seues conclusions, bé per a mostrar que no conduïxen a solucions acceptables en el marc de l'ordenament; per destacar les conseqüències no advertides per ells de les solucions que proposen; i, en fi, per recapitular i tancar el debat amb unes conclusions col·lectives acceptables, evitant deixar qüestions obertes que pogueren traslladar la impressió que "tot és opinable". Sent cert que les normes són susceptibles a vegades d'interpretacions diverses, l'ordenament és un marc de preceptes vinculants, amb límits clars del que no resulta admissible.

Finalment, sense caure en el mètode del cas, que no es correspon amb el nostre ordenament, codificat i amb cossos normatius molt desenvolupats i precisos per a les diferents àrees jurídiques, la discussió de problemes no pot obviar, si és el cas, els antecedents jurisprudencials i les solucions donades per òrgans consultius, per la qual cosa el debat i les solucions a l'aula hauran d'atendre el conjunt del fenomen jurídic, integrant juntament amb les normes l'experiència jurídica, els efectes externs d'estes normes i la seua incidència en la situació concreta en què haja d'aplicar-se l'ordenament i per a la qual es demana assessorament al professional especialitzat. Per això, la complementarietat de les diverses facetes jurídiques d'un problema no pot obviar-se atesa una principal i sense conèixer les seqüeles que en altres dimensions pot implicar, quan, en la realitat, pràcticament totes les decisions i opcions d'una empresa han de tindre en compte eixes diverses facetes jurídiques i les seues conseqüències. Per això, els propis problemes plantejats i, sobretot, el seu tractament i les seues solucions, han de construir-se sobre la base d'eixa pluralitat d'aspectes, imbuïnt als estudiants de la necessitat d'un assessorament integral que no descure cap d'ells.

MD1 – Tasques formatives del procés d'ensenyament-aprenentatge prèvies a la interacció a l'aula.

MD2 – Tasques formatives del procés d'ensenyament-aprenentatge en el procés d'interacció a l'aula.

MD3 – Metodología eminentemente práctica, mediante aula de informática en que se descargan las aplicaciones a tratar y se van cumplimentando.

AVALUACIÓ

SE1 - Assistència a les classes com a requisit indispensable per a ser avaluat, havent de cobrir-se un mínim del 80 per 100 de sessions. Per davall d'eixe mínim, i excepte causes justificades, l'alumne no serà avaluat, figurant en acta com no presentat.

SE2 - Avaluació conjunta, mitjançant dos proves, consistents en l'elaboració d'una memòria i la defensa pública de la mateixa i en un cas, supòsit o dictamen a resoldre a l'aula. La qualificació podrà ser única per a les tres matèries o diferenciada en funció del tractament donat en la memòria i en el cas a cadascuna d'elles. Per a superar les matèries, caldrà obtenir un mínim d'aprovat en cadascuna de les proves i respecte al contingut de cadascuna d'elles. La qualificació conjunta resultant de totes dues proves podrà ponderar-se amb les obtingudes pels estudiants en les activitats comunes i específiques desenvolupades durant el quadrimestre.

Avaluació conjunta, mitjançant dos proves, consistents en l'elaboració d'una memòria i la defensa pública de la mateixa i en un cas, supòsit o dictamen a resoldre a l'aula.

Les proves consistiran en el següent:

A) *Memòria i defensa pública* davant un Tribunal sobre "Actuacions jurídiques durant el primer any d'activitat d'una empresa que hem constituït"

1) Haurà d'abordar necessàriament el següent contingut mínim:

- Forma jurídica triada
- Implicacions del règim econòmic matrimonial dels interessats
- Fórmules jurídiques de finançament inicial de l'activitat
- Acords interns, pactes o estatuts
- Règim jurídic d'ocupació del local i de l'ús de les instal·lacions
- Propietat immaterial
- Enumeració de tràmits, altes, permisos i autoritzacions necessàries
- Compliment de deures tributaris el primer any d'activitat

Es valorarà la complexitat i la varietat dels problemes jurídics plantejats i les seues solucions.

2) Entre altres problemes la complexitat i la varietat dels quals es valoraran, figuren:

- Qüestions internacionals
- Qüestions penals
- Dret de la competència
- Volum de negoci i viabilitat financera

3) L'extensió màxima serà de 50 pgs. de text, admetent-se com a annexos únicament els documents elaborats per l'estudiant, però no formularis ni models generals no emplenats per al cas.

4) Els treballs en què es detecte plagi no podran ser defesos i es qualificaran amb zero, sense perjudi de les responsabilitats que pogueren exigir-se.

5) La defensa consistirà en una exposició oral, amb màxim de 15 minuts, davant un Tribunal de tres professors amb docència en les tres primeres matèries del Màster, que podrà preguntar o debatre amb l'estudiant sobre qüestions suscitées pel seu dictamen.

La primera convocatòria serà entorn del mes de gener, i la segona convocatòria, en els mesos de març-abril. El treball es remetrà per via telemàtica a la Direcció del Màster almenys una setmana abans de les dates fixades per la Comissió per a cada convocatòria.

B) *Cas, supòsit o dictamen* a resoldre a l'aula, proposat pel coordinador de la matèria 1.3, amb els materials que es procure l'estudiant, en suport imprès: Fins a 4 punts.

L'enunciat podrà entregar-se per separat o integrat en el corresponent al dictamen de les restants matèries del mòdul obligatori. Ho emplenaran en aula davant el professor o professora coordinadora, que juntament amb la resta del professorat de la matèria, determinarà la seua qualificació, fins a un màxim de 8 punts, exigint-se un mínim de 5 per a superar la prova. Els altres 2 punts de la qualificació podran obtindre's, si és el cas, per avaluació contínua mitjançant les activitats complementàries proposades pels professors i desenvolupades al llarg del període de classes.

El cas o dictamen abastarà continguts de les diferents disciplines, i en la seua avaluació participaran professors de cadascuna de les tractades, ponderant-se la seua avaluació en funció de la seua rellevància en la globalitat del cas o dictamen.

C) La *qualificació conjunta* resultant de totes dues proves podrà ponderar-se amb les obtingudes pels estudiants en les activitats comunes i específiques desenvolupades durant el primer quadrimestre.

Amb este sistema d'avaluació de les tres primeres matèries es comprova i valora l'adquisició de múltiples competències. D'una banda, per descomptat, les específiques d'eixes matèries, però també diverses bàsiques i transversals, com les CB6, CB8 i CB9, entre les bàsiques, i CT9 i CT10, entre les transversals. L'experiència de les anteriors edicions, en totes les quals es van desenvolupar este sistema i estes proves d'avaluació permet afirmar que es col·loca a l'estudiant en la posició d'un assessor jurídic que ha d'abordar i resoldre, aconsellant als qui van demandar la seua perícia, les millors opcions jurídiques per a posar en marxa l'activitat de què es tracte.

Al no demanar-se un contingut específic, ni un volum de negoci ni unes indicacions concretes sobre el tipus d'activitat, els estudiants han d'explorar la seua originalitat, demostrar la seua capacitat per a preveure, enfocar i resoldre els problemes i les qüestions que puguen sorgir, algunes de manera inevitable i altres per a donar major riquesa i creativitat a la seua memòria. Això posa en joc, necessàriament, la competència bàsica número CB10, perquè ells mateixos han de construir la seua avaluació, fugint esta de

comprovar un mer apilament memorístic més o menys extens de dades i coneixements donats.

Finalment, han de posar en joc les seues habilitats i demostrar la seua competència per a l'exposició oral, d'una banda, per al resum i la claredat de l'exposició escrita, per l'altre, per a comunicar i, si és el cas, per a debatre i convèncer sobre la idoneïtat de les seues propostes. En fi, han d'aprofundir i conèixer bé les matèries cursades per a poder extraure d'elles el rellevant per als fins i les activitats que ells mateixos han hagut de proposar i dissenyar. Amb això, la imbricació entre la teoria i la pràctica es fa inevitable, adquirint la competència bàsica de projectar els seus coneixements sobre molt variats problemes concrets que han de resoldre des de la interdisciplinarietat i sense poder descurar els efectes de cada opció jurídica adoptada.

a pràctica es fa inevitable, adquirint la competència bàsica de projectar els seus coneixements sobre molt variats problemes concrets que han de resoldre des de la interdisciplinarietat i sense poder descurar els efectes de cada opció jurídica adoptada.

BIBLIOGRAFIA

- MARTÍN QUERALT / LOZANO SERRANO / CASADO OLLERO /TEJERIZO LÓPEZ: Curso de Derecho Financiero y Tributario, Tecnos, Madrid, última edición.
- CAMPS RUIZ, L. RAMIREZ MARTINEZ, J. M. (Coordinadores) Derecho del Trabajo. Valencia, ed. Tirant lo Blanch, última edición. o AA.VV. coord. Verdera Server, R., Colección Esquemas de Derecho Civil. Aranzadi, última edición.
- DÍEZ-PICAZO, L.: Fundamentos del Derecho Civil Patrimonial, vol. I, Civitas, última edición
- MARTÍNEZ DE AGUIRRE, C.; DE PABLO, P.; PARRA, M.Á.; y PÉREZ, M.Á.: Curso de Derecho Civil.II. Derecho de Obligaciones, Colex, última edición.
- FERNÁNDEZ ROZAS, J.C. y otros, Derecho de los negocios internacionales, Madrid, lustel, última edición.
- VICENT CHULIÁ, F., Introducción al Derecho mercantil, Valencia, Tirant lo Blanch, última edición.
- VIVES ANTÓN, T. S. y otros: Derecho Penal Parte Especial, Valencia, Tirant lo Blanch, última edición.
- ORTELLS RAMOS - MASCARELL NAVARRO - CÁMARA RUIZ - JUAN SÁNCHEZ - BONET NAVARRO - BELLIDO PENADÉS - CUCARELLA GALIANA - MARTÍN PASTOR, Derecho procesal civil, Thomson-Aranzadi, Cizur Menor (Navarra), última edición.
- MORCILLO, N.: Crear una Startup: Aspectos legales de su fundación y funcionamiento, Ley 57, Málaga, 2022.

Bibliografia complementària o de referència: Donats els incessants canvis normatius, es facilitarà a l'inici de cada matèria.

- Lectures: articles i monografies que tracten específicament algun dels aspectes inclosos en el tema. La seua lectura permetrà a l'alumne tindre una visió molt més àmplia i rica dels continguts de la matèria exposats en classe o abordats en la bibliografia bàsica. Tenen per objecte completar la informació dels textos de la bibliografia bàsica, ampliant els aspectes més rellevants i oferint, al mateix temps, una visió actualitzada dels temes en la mesura en què els

mateixos ho requerisquen.

- Casos pràctics: proporcionen a l'estudiant la possibilitat d'exercitar la seua capacitat d'anàlisi i decisió sobre situacions reals que puga plantejar el material facilitat, aplicant els coneixements teòrics que haja adquirit.
- Resolucions judicials o d'òrgans administratius: reflectixen els criteris amb els quals els Tribunals o l'Administració apliquen la normativa jurídica.